

Pita anêᶇ kapyā mōᶇ Abô mōᶇ

Pita ma Yisu anêᶇ aposel laumiᶇ ba lahavuju takatu te. Hato kapyā êntêk ek embatho ᶇê êvhaviᶇ takatu ba avômalô vi êv malaiᶇ lomaloma hadêᶇ i loᶇ. Ma hato ek injik loᶇôndê atu ba Wapômbêᶇ lahaviᶇ ᶇê êvhaviᶇ nesopa. Hato ek avômalô Israêl lôk avômalô loᶇ buyaᶇ haviᶇ.

Hato kapyā êntêk hadêᶇ 64 AD la.

Pita anêᶇ lamavi

¹ Ya Pita, Yisu Kilisi anêᶇ aposel, yahato kapyā êntêk hadêᶇ Wapômbêᶇ anêᶇ avômalô takatu ba bôk halam i yôv ba êsôv mayaliv ba i êmô loᶇ luvuluvu anêᶇ Pontus lo Galesia ma Kapadosia lo Esia ma Bitinia.

²*Wakamik Wapômbêᶇ bôk hayala mômô lôkthô ba bôk halam mômô yôv. Ma Lovak Matheᶇ hadum ba ubitak matheᶇ ma bôk hapaliv Yisu anêᶇ thalaleᶇ ek nosopa Wapômbêᶇ. Ma wapôm lôk labali êmbôlô mômô kapôlômim siᶇ.

Alalô aêv maleᶇiᶇ ek naja bulubiᶇ

³ Nambô Wapômbêᶇ alalôaniᶇ Anyô Bêᶇ Yisu Kilisi anêᶇ Lambô Wapômbêᶇ. Yani hêv kapô ek alalô bêᶇ anôᶇ ba hik Yisu Kilisi liᶇ hêk ᶇama ek embathu alalô esak loᶇbô ek namiᶇ lôklokwaᶇ ba nanêm maleᶇiᶇ

* **1:2:** Lom 8:29; 2Te 2:13

4 *ek naja lôkmala atu ba ŋama lôk lelaik mi ba miŋ hatôm ekapok ami. Ma yani hayabiŋ lôkmala êŋ hamô malak leŋ.

5 *Alalô aêvhaviŋ ba intu anêŋ lôklokwaŋ hakal-abu alalô siŋ ek nêŋ alalô bulubiŋ endeba pik lo leŋ anêŋ daŋ ma avômalô sapêŋ tem nêgê.

6-7 *Aêŋ ba môlô lemimmavi anêŋ dôêŋ. Gol ma pulusikna ba tem mi. Ma atum hathaŋ gol êŋ ek injik anôŋ thô. Ba êvhaviŋ anêŋ mavi hamôŋ ek gol. Ba intu malaiŋ lomaloma hamô vauna ba hadum ek injik unim ôêvhaviŋ anêŋ anôŋ thô ek Yisu endelêŋ ma tem nêŋ môlô athêŋ bêŋ lôk deda lôkmaŋgiŋ ma nêŋ môlô liŋ.

8-9 *Môlô lemimhaviŋ Yisu ba ôêvhaviŋ yani ma doŋtom miŋ bôk ôyê yani ami. Ma lêk owa êvhaviŋ anêŋ anôŋ ma bulubiŋ atu ba Wapômbêŋ tem nêŋ êndêŋ môlô. Ba intu lêk môlô lemimmavi anôŋ ba ôbôam.

10 *Sêbôk ma plopet enaŋ abô hathak wapôm atu ba tem êlêŋ êndêŋ môlô. Ma bulubiŋ êŋ, ma thêlô leŋiŋhabi lôklokwaŋ lôk êbôlêŋ auk hathak.

11 *Ma Kilisi anêŋ Lovak Mathaŋ atu ba hamô thêlôniŋ kapôlôniŋ hik auk thô hadêŋ i ba hanaŋ hathak vovaŋ takatu ba tem Kilisi enja vêŋ ka enja athêŋ lôkmaŋgiŋ embeŋ yam. Ma plopet êbôlêŋ auk hathak wak alête intu nôŋ êŋ tem imbitak ba imbitak aisê?

12 Ma hik abô takêŋ thô hadêŋ plopet nena ku taksêbôk bôlada idum ma miŋ idum ek nêŋ thêlôda

* **1:4:** Kol 1:12 * **1:5:** Jon 10:28; 17:11 * **1:6-7:** Snd 17:3; Sek 13:9; Mal 3:3; Jem 1:2-3; 1Pi 5:10 * **1:8-9:** Jon 20:29; 2Ko 5:7
 * **1:10:** Mat 13:16-17 * **1:11:** Sng 22; Ais 53; Luk 24:26-27

iyom sa ami. Mi. Nêm alalô lôkthô sa. Ma donjom lêk hêv Lovak Mathen anêᶇ leᶇ ba halêm ek enaᶇ Wapômbêᶇ anêᶇ Abô Mavi takêᶇ lôkthô bêᶇ êndêᶇ môlô. Ma aᶇela vovaᶇ ek neja auk takêntêk imbiᶇ.

Nômô mathen

¹³ Ba intu nôpôpêk am lôk nupuk am loᶇ ma malem endahaliᶇ Yisu Kilisi anêᶇ waklavôᶇ atu ba tem endelêm ek noja wapôm atu ba tem nêm êndêᶇ môlô.

¹⁴⁻¹⁶ *Môlô nômô êtôm avômena takatu ba ethak esopa abô hatôm bôk eto nena,

“Ya mathen. Ba intu nômô mathen.” *Wok Plis*
11:44-45

Yani ma mathen. Aêᶇ ba môlô nômô mathen êtôm yani atu ba halam môlô. Ma miᶇ nosopa thethaᶇak êtôm sêbôk atu ba môlô ᶇê auk mi ami.

¹⁷ *Pik êntêk ma hatôm unyak kudum iyom ba unim unyak anôᶇ ma hamô buyaᶇ. Aêᶇ ba ôpatu ba olam nena Wakamik intu nômô tiᶇiᶇ êmô yani vibiᶇ ek malê nena yani hathak hatitiᶇ avômalô lôkthô iniᶇ ku ba miᶇ hathale ᶇê loᶇ buyaᶇ thô ma hêv anêᶇ avômalô liᶇ ami. Mi.

¹⁸⁻¹⁹ *Libumi iniᶇ bôk lo loᶇ sêbôk ba esopa ma miᶇ hik anôᶇ mavi ami. Ma donjom lêk oyala nena Wapômbêᶇ hapole môlô vê hathak Kilisi anêᶇ thalaleᶇ atu ba anêᶇ vuli bêᶇ ba hatôm boksipsip atu ba anêᶇ kambom lo palê mi lôk miᶇ hapole môlô hathak nôm pulusikna hatôm seleva lo gol ami.

* **1:14-16:** Wkp 19:2; 20:7; Mat 5:48; Lom 12:2; Ep 2:3; 4:17-18

* **1:17:** Lom 2:11; ALK 2:23 * **1:18-19:** Ap 20:28; Hib 9:12-14

20 *Sêbôk atu ba epesaŋ pik ma Wapômbêŋ halam Kilisi. Ma doŋtom lêk pik lo leŋ anêŋ daŋ ba Wapômbêŋ bôk hik yani thô yôv ek nêŋ mômô sa.

21 *Yani iyom intu hik Kilisi liŋ hêk ŋama ba hêv athêŋ lôkmaŋgiŋ hadêŋ yani ek mômô nônêŋmimbiŋ lôk nônêŋ malemim êndêŋ Wapômbêŋ. Aêŋ ba Kilisi intu hadum ba mômô ôêvhaŋiŋ Wapômbêŋ.

22-25 *Mômô bôk osopa Wapômbêŋ anêŋ abô avanôŋ lôk ôvôkwiŋ am yôv. Ma lêk mômô lemimhaŋiŋ mômôviyaŋ katô anôŋ. Ma Wapômbêŋ anêŋ abô anêŋ lôkmala hamô ba tem êmô wak nômbêŋ intu sapêŋ. Ma hadum ku ba havathu mômô hathak loŋbô. Ma anêŋ vêk atu ba mômô upup habitak miŋ vêk ŋama ami ma mi anôŋ. Yaŋ vêk êŋ intu ida hamô lôkmala wak nômbêŋ intu sapêŋ hatôm bôk eto nena,

“Anyô lôkthô ma hatôm kavik dahô,

ma iniŋ lôkmaŋgiŋ ma hatôm thiliŋ vuak;
kavik dahô hakapok

ma thiliŋ vuak êv yak
ma doŋtom Anyô Bêŋ anêŋ abô tem ida êmô aêŋ
wak nômbêŋ intu sapêŋ.” *Aisaia 40:6-8*

Aêŋ ba lemimimbiŋ am lôk nônêŋ kapôlômim êndêŋ am. Ma abô êŋ iyom intu bôk anaŋ hadêŋ mômô yôv.

2

1 *Ba intu nônêŋ nôm lomalama takêntêk vê. Siniŋ, abôyaŋ, iluviŋ auk kambom hathak auk thêthôŋ, leŋdaŋ, lôk etatale anyô yaŋ.

* **1:20:** Ep 1:4; 2Ti 1:9-10 * **1:21:** Jon 14:6; Lom 5:1-2 * **1:22-25:**
Ais 40:6-8; Jon 13:34; Lom 12:10 * **2:1:** Ep 4:22; Jem 1:21

2-3 *Môlô bôk osaê Anyô Bêḡ anêḡ va nena vasiḡ. Aêḡ ba nupipiyap ek nunum sum atu ba mabuḡ anôḡ halêm anêḡ Wapômbêḡ hatôm amena luk-muk atu ba evathu ek môlô nundumbak esak bulubiḡ.

Alalô ma hatôm valu lôkmala ek nedav unyak matheḡ

4-5 *Yani ma valu lôkmala atu ba avômalô êpôlik hathak. Ma doḡtom yani ma Wapômbêḡ anêḡ payeḡ anôḡ atu ba halam. Ma môlô hatôm valu lôkmala êḡ haviḡ ba nôlêm êndêḡ yani ek endav anêḡ unyak matheḡ êḡ esak môlô. Ba lêk ubitak anêḡ ḡê êbôk da matheḡ ek nôbôk anêḡ da. Da takêḡ ma Yisu Kilisi anêḡ ku ba Wapômbêḡ hawa lôk lamavi.

6 *Hatôm bôk eto halôk Wapômbêḡ anêḡ kapya aêntêk,

“Ôḡḡô. Bôk yahadô valu lôklokwaḡ te hamô Saion
ba tem embaloḡ unyak loḡ.

Yada yahatak hatôm payeḡ anôḡ.

Ma ôpatu ba hêvhaviḡ yani

ma tem miḡ nêḡnêm mama êndêḡ yani ami. Mi
anôḡ.” *Aisaia 28:16*

7 *Aêḡ ba môlô vi lêk ôêvhaviḡ ba ôyê valu êḡ hatôm payeḡ anôḡ. Ma vi miḡ êvhaviḡ ami ba intu Wapômbêḡ anêḡ abô hanaḡ nena,

“Valu atu ba ḡê elav unyak êpôlik hathak,

ma lêk habitak landiḡ anôḡ.” *Kapya Yeḡ 118:22*

8 *Ma abô yaḡ hanaḡ nena,

* 2:2-3: Sḡ 34:8 * 2:4-5: Ep 2:21-22; ALK 1:6 * 2:6: Ais 28:16;
Ep 2:20 * 2:7: Sḡ 118:22 * 2:8: Ais 8:14

“Valu yaôna te ek ende anyô liliŋ ba imbi i pôŋêŋ lôk valu bêŋ te ek nembak sisilimbiŋ ba nênem yak.” *Aisaia 8:14*

Nê takatu ba êdô Wapômbêŋ anêŋ abô ma tem indum ba thêlô nênem yak.

⁹ *Ma donjom môlô ma avômalô takatu ba bôk Wapômbêŋ halam yôv. Môlô ma kiŋ anêŋ nê êbôk da lôk avômalô ôdôŋ mathen. Yani bôk halam môlô ba otak momaŋiniŋ ba ôlêm umiŋ anêŋ deda lôkmaŋgiŋ anôŋ kapô. Aêŋ ba môlô ma Wapômbêŋ anêŋ avômalô takatu ek nonaŋ anêŋ nômkama mavi takatu ba hadum lôkthô bêŋ.

¹⁰ *Sêbôk ma môlô avômalô paliŋ. Ma donjom lêk ma môlô ma Wapômbêŋ anêŋ avômalô. Sêbôk ma miŋ hêv kapô hadêŋ môlô ami. Ma donjom lêk hêv kapô.

Alalô namô thêthôŋ

¹¹ *Aiyaŋ thêlô, môlô ma hatôm nê loŋ buyaŋ lôk nê takatu ba etak iniŋ loŋ. Ba intu yahalaŋ ek notak thethaŋak takatu ba hik vovak hadêŋ dahôlômim.

¹² *Nômô batôŋ oyaŋ ek nê daluk eson nena môlô nê lemimmaniŋ ba ethaŋ môlô, êŋ ma tem nêgê môlônim ku mavi atu ba udum ma nebam Wapômbêŋ anêŋ athêŋ êndêŋ anêŋ waklavôŋ en-delêm.

Nômô nê bêŋbêŋ vibin

¹³⁻¹⁵ *Wapômbêŋ lahaviŋ môlô nundum mavi êndêŋ avômalô takatu ba miŋ ewa auk mavi ami

* **2:9:** Lo 7:6; 14:2; Ais 9:2; Ap 26:18; Ep 5:8 * **2:10:** Hos 2:23

* **2:11:** Gal 5:17,24 * **2:12:** Mat 5:16 * **2:13-15:** Tit 3:1; 1Pi

ek thêlô nesan veniñbôlêk siñ. Aêñ ba nômô gavman iniñ nê bêñbêñ sapêñ vibiñ êtôm atu ba Anyô Bêñ anêñ lahaviñ. Nômô kiñ vibiñ. Yani hamôñ ek eyabiñ avômalô lôkthô. Ma nômô kiñ anêñ nê ku takatu ba hêv ek nêñem malaiñ êndêñ avômalô takatu ba idum kambom ma nêmbô avômalô takatu ba idum mavi.

16 Mólô ma hatôm avômalô takatu ba bôk epole yôv. Ma donjom mólô ma Wapômbêñ anêñ nê ku. Ba intu miñ nunduviñ am esak auk nundum kambom ami.

17 *Nômô tiñiñ imbiñ avômalô sapêñ. Lemimbiñ Wapômbêñ anêñ avômalô. Thêlô ma mólôviyañ. Ma nôkô ek Wapômbêñ ba nônem athêñ bêñ êndêñ kiñ.

18 *Ma mólô nê takatu ba udum ku hamô anyô yañ vibiñ nosopa unim nê bêñbêñ iniñ abô. Vi ma yôhók ma vi ma leniññaña ma donjom nômô thêlô vibiñ.

19 Ba intu ôyê nena êv vovañ oyañ hadêñ mólô takatu ba osopa Wapômbêñ, êñ ma numiñ lôklokwañ ma tem Wapômbêñ lamavi esak mólô.

20 *Ma mólô udum kambom ba ik mólô ba umiñ lôklokwañ ma tem nebam mólô e? Mi. Udum mavi ba owa vovañ oyañ, êñ ma tem Wapômbêñ lamavi êndêñ mólô.

21 *Kilisi hawa vovañ ek nêñ mólô sa. Ma aêñ iyom ma Wapômbêñ halam mólô ba hapesañ loñôndê ek nosopa Kilisi vañgwam.

22 *“Yani miñ hadum kambom lôk miñ hanañ abôyañ te ami.” *Aisaia 53:9*

* 2:17: Lom 12:10 * 2:18: Ep 6:5 * 2:20: 1Pi 3:14,17 * 2:21:

Mat 16:24; Jon 13:15 * 2:22: Ais 53:9

23 *Ma thêlô enaŋ abôma hathak yani ma donjom yani miŋ hanaŋ viyaŋ ami. Êv vovaŋ hadêŋ yani ma donjom miŋ hadum nômla ek hawê kambom êŋ viyaŋ ami. Mi. Yani hêv ida hi hadêŋ ôpatu ba hadum abô thêthôŋ anôŋ iyom ek indum anêŋ abô.

24 *Yanida liŋkupik hawa alalôaniŋ kambom hathak alovalaŋaŋsiŋ ek alalô nambôliŋ dômiŋ esak kambom ma namô thêthôŋ iyom. Ma anêŋ bêlêma hadum o mavi.

25 *Sêbôk ma môlô hatôm boksipsip mathaŋô ma lêk ôvô ôlêm unim alaŋ lôk ôpatu ba hayabiŋ môlô.

3

Nê ewa i iniŋ abô

1-2 *Ma môlô avi nômô mayaô ba nômô unim anyô vibiŋ ek yani ênjê nena hosopa Wapômbêŋ ba hômô mathen. Ku êŋ tem êmbôv yamalô atu ba hapôlik hathak Wapômbêŋ endelêm esopa yani.

3 *Miŋ nubutiŋ lemkadôk ŋauŋ lôk notak mote gol lomaloma lôk noba sôp kêkêlô lomaloma ek numbitak êtôm vuliŋ biŋ ami.

4 Mi. Môlô kapôlômim indum môlô êtôm vuliŋ biŋ. Avi yôhôm labalinena iniŋ sôp takêŋ tem miŋ nema ami ma Wapômbêŋ hayê hatôm nômlate anêŋ vuli bêŋ.

5 Sêbôk ma avi mathen takêŋ êv maleŋiŋ hadêŋ Wapômbêŋ ba êmô iniŋ anyô vibiŋ. Êŋ ma loŋôndê êŋ hadum thêlô ibitak vuliŋ biŋ

6 *hatôm Sala. Yani halaŋô yamalô ba halam

* 2:23: Ais 53:7; 1Pi 3:9 * 2:24: Ais 53:5-6; Lom 6:11 * 2:25:

Ese 34:5-6; Mat 9:36; Jon 10:14; Hib 13:20-21 * 3:1-2: Ep 5:22

* 3:3: 1Ti 2:9 * 3:6: Stt 18:12

yani nena anyô bêñ. Aêñ ba nôômô batôñ oyañ lôk miñ nôkô ek malaiñ ami, êñ ma tem numbitak Sala nali.

⁷*Ma anyô aêñ iyom. Avi iniñ lôklokwañ ma vauna ek anêm ba intu onja auk mavi ba ômô mavi imbiñ vônim ek Wapômbêñ endañô anêm mek. Mamu luvi tem noja Wapômbêñ anêñ wapôm doñtom atu ba nôômô lôkmala. Ba intu undum mavi êndêñ vônim.

Nômô yôhok imbiñ am

⁸Yôv. Môlô lôkthô nôômô esak auk doñtom imbiñ am. Ma môlô te hawa malaiñ ma nônem yani thêvô. Ma lemimimbiñ am êtôm môlôviyañ. Lôk lemim injik am esak nê takatu ba ewa malaiñ ma nôômô maliñyaô.

⁹Wapômbêñ bôk halam o. Ba intu anyôla habuliñ o mena hanañ abôma hathak o ma miñ nuñgwik kambom êñ liliñ ami ek onja nôm mavi embenñ yam.

¹⁰⁻¹²*Wapômbêñ hanañ,
 “Anyô Bêñ ma hayê nê thêthôñ
 ma lêndôñ hakyav ek endañô thêlôniñ mek.
 Ma doñtom mathêlêv hathak ôpatu ba hadum kambom.
 Aêñ ba opalê atu ba lahaviñ anêñ lôkmala êmô mavi,
 ma eyabiñ dahalañ esak abô kambom
 ma abôlêk kupik esak abôyañ.
 Ma nêm i liliñ esak kambom ma indum mavi.
 Ma endañviñ esak êmbôlê m auk êmô yôhok.” *Kapya*
Yeñ 34:12-16

* **3:7:** Ep 5:25 * **3:10-12:** Sng 34:12-16

Avômalô mavi atu ba ewa vovan

¹³ Nôpôviņ am ek nundum mavi, êņ ma opalê hatôm imbuliņ môlô? Mi.

¹⁴*Ma doņtom howa malaiņ hathak mavi takatu ba hudum ma Wapômbêņ tem lamavi esak o. Ba intu
“miņ ôkô lôk lemmalaiņ esak ñê kambom takêņ
ami.” *Aisaia 8:12*

¹⁵ Ma undum ek kapôlôm êmô Anyô Bêņ Kilisi vibiņ. Ma ôpôpêk oda wak nômbêņ intu ek anyôla hanaņ hik o liņ ma onaņ bêņ esak nôm takatu ba hôêv malem hathak.

¹⁶*Ma ômô maliņyaô ba onaņ abô êņ ma miņ otatale avômalô vi ami. Ma ôsô o ba oya ek anyôla hanaņ abôma hathak o mena hathaņ o hathak hosopa Kilisi, êņ ma tem yanida mama.

¹⁷ Wapômbêņ lahaviņ onja vovan ba intu hudum mavi ba howa vovan, êņ ma mavi anôņ. Ma doņtom hudum kambom ba howa vovan, êņ ma miņ mavi ami.

¹⁸ Kilisi hawa vovan bôlôņ te iyom ek injik kambom anêņ ku vônô. Anyô thêthôņ hêv avômalô kambom sa ek endom i ba ini êndêņ Wapômbêņ. Ik yani vônô hamô pik ma Lovak Mathen hêv lôkmala hadêņ yani.

¹⁹ Vêm ma hi hanaņ Wapômbêņ anêņ abô hadêņ ñgôk takatu ba êmô koladôņ.

²⁰*Sêbôk ma miņ thêlô elañô Wapômbêņ anêņ abô ami. Yani hanaņ hadêņ Noa ek epesaņ yeņ. Ma hamô maliņyaô ba hayabiņ ek thêlô nedaņô anêņ

* **3:14:** Ais 8:12-13; Mat 5:10; 1Pi 2:20; 4:14

* **3:16:** 1Pi 2:12

* **3:20:** Stt 6:1-7:24

abô. Ma donjom naju hatôm bahenji ba lahavulô iyom elanô ba intu njan hêv i bulubiņ.

²¹ Ma njan êņ ma hatôm lavôņiņ ek ôpatu hathik njan tem enja bulubiņ aêņ iyom. Ma njan êņ miņ hathik leņviņkupik anêņ lelaik vê ami. Mi. Ôpêņ hathô ida ba haya ek havak abô haviņ Wapômbêņ. Êņ ma hatôm Yisu anêņ haviyô hêv ôpêņ bulubiņ.

²² Yisu intu bôk hi malak leņ ba hamô Wapômbêņ ban vi anôņ. Ma anjela lôk nôm lôklokwan ma iniņ lôkliņyak sapêņ êmô yani vibiņ.

4

Ôpôpêk o ek osopa Wapômbêņ

¹ *Kilisi hawa vovan hamô pik. Ba intu ôpôpêk oda ma onja auk êņ iyom. Ôpatu ba hawa vovan bôk hatak kambom yôv ba

² hathak hasopa Wapômbêņ anêņ lahaviniņ iyom. Ma miņ hathak hasopa avômalô pik iniņ thethanjak lomalama aleba hama ami.

³ *Sêbôk ma osopa nê daluk iniņ auk takêntêk, thethanjak lomalama lôk inum waiņ ba molo ma sek waliliņ lôk ibi anyô leņiņ hathak auk mayaliv ma kobom mama takatu ba êv yeņ hadêņ ŋgôkba. Bôk udum lôbôlôņ ba hatôm.

⁴ Ma miņ hôpôviņ o ba hôsôv halôk lôv daim bomaņ atu haviņ thêlô ami ba intu thêlô eson kambom ba etatale o.

⁵ Ma donjom tem nindum abô esak yani atu ba lêk hapôpêk i yôv ek endanô nê lôkmala lôk nê ŋama iniņ abô.

* **4:1:** Lom 6:2,7 * **4:3:** Ep 2:2-3

6 Aên ba intu bôk enañ Wapômbên anên abô hadên nê takatu ba bôk ema yôv. Thêlô bôk ema hatôm avômalô pik lôkthô ma donjom Lovak Mathen hatôm nêm lôkmala êndên i ek thêlô nêmo lôkmala imbiñ Wapômbên.

7 *Nôm kama lôkthô anên dañ lêk habobo. Aên ba ôpôpêk o esak auk mavi lomaloma lôk upuk o lon ek oten mek.

8 *Lenjñhaviñ i hathak havuliv kambom bên anôn sin. Ba intu ôpôviñ o esak kobom lenjñhaviñ i. Êñ ma nômbên.

9 *Ma noja avômalô êvhaviñ thô ma miñ nosa i ami.

10 *Wapômbên habi anên wapôm sam hadên avômalô tomtom. Ba noyabiñ wapôm takên ek nundum ku esak ek nêm avômalô vi sa.

11 Ma anyôla hanañ Wapômbên anên abô ma enañ katô ma miñ endela ami. Ma anyôla hêv avômalô sa ma indum esak Wapômbên anên lôklokwañ takatu ba hêv hadên yani ek nebam Wapômbên anên athên esak Yisu Kilisi anên ku. Athên bên lôk lôkmañgiñ ma yanida anên wak nômbên intu sapên. Avanôn.

Avômalô êvhaviñ takatu ba ewa vovañ

12 Aiyañ thêlô miñ noson kambom ba nonañ nena, “Aisê ba malaiñ hapôm ya?” Môlô owa vovañ hatôm atum hathañ môlô ek injik am thô.

* 4:7: Lom 13:11-12 * 4:8: 1Pi 1:22 * 4:9: Hib 13:2 * 4:10: Lom 12:6-8

13 *Howa vovaŋ hatôm Kilisi ma ômbô o ek waklavôŋ atu ba Wapômbêŋ hik anêŋ deda lôkmaŋgiŋ thô ma tem môlô nômbô am bêŋ anôŋ.

14 *Môlô ma Kilisi anêŋ avômalô ba Wapômbêŋ anêŋ Lovak Mathen lôkmaŋgiŋ lêk hayô hamô môlô. Ba intu anyôla hatatale am, ma Wapômbêŋ lêk lamavi hathak môlô.

15 Ma huik anyô vônô mena howa vani mena hudum kambom lomaloma mena howa ku anêŋ ôv oyaŋ hathak o ba howa vovaŋ bêŋ, êŋ ma miŋ mavi ami.

16 Ma o anyô hôêvhaviŋ Kilisi ba howa vovaŋ miŋ o mama ami. Ômbô Wapômbêŋ esak athêŋ mavi atu ba howa.

17 Ma lêk waklavôŋ hayô ek Wapômbêŋ anêŋ avômalô nindum abô. Alalô atu ba aêvhaviŋ tem ana êmôŋ ek nandum abô. Ma vi atu ba miŋ esopa Wapômbêŋ anêŋ Abô Mavi ami, kikaknena. Vuli alê intu tem neja?

18 “Aêntu malaiŋ ek nê thêthôŋ neja bulubiŋ, ma malê te tem êpôm nê daluk lôk nê idum kambom?”

Gutpela Sindaun

11:31

19 Ba intu Wapômbêŋ hadum ek anyôla hawa malaiŋ ma ôpêŋ nê m ida êndêŋ Wapômbêŋ ba indum mavi iyom. Yani hapesaŋ nômkama lôkthô ba intu tem eyabiŋ alalô dedaŋ mavi.

5

Abô ek avaka

* 4:13: Ap 5:41; Jem 1:2; 1Pi 1:6-7 * 4:14: 1Pi 2:20

1 Ya Pita avaka hatôm mólô vi atu ba alalô anan Kilisi anêᶇ vovaᶇ bêᶇ. Kasana ma Wapômbêᶇ tem injik anêᶇ deda lôkmanᶇiᶇ thô ma alalô lôkthô tem naja iniᶇ sam wapôm tomtom. Ba intu yahanan hadêᶇ avaka takatu ba êmô haviᶇ mólô

2 *nena noyabiᶇ Wapômbêᶇ anêᶇ avômalô takatu ba bôk êv hadêᶇ mólô hatôm boksipsip anêᶇ alaᶇ hayabiᶇ anêᶇ bok. Wapômbêᶇ lahaviᶇ nena nôᶇnêᶇ lêlê esak anêᶇ ku takatu ba lahaviᶇ nundum. Miᶇ mólô popabuk ami. Ma nôpôviᶇ am esak ku êᶇ. Ma miᶇ nôkôkam esak valuseleᶇ ami. Mi.

3 *Ômô maliᶇyaô ek avômalô nêᶇê ba nesopa vemᶇwam. Ma miᶇ ombam o esak ᶇê atu ba êmô o vibiᶇ ami.

4 Ma Alaᶇ Bêᶇ hayô ma tem onja kulun lôkmanᶇiᶇ atu ba tem miᶇ imbitak yaôna ami.

Noba kwêv nôᶇmô maliᶇyaô

5 *Ma anyô muk nôᶇmô ᶇê bêᶇbêᶇ vibiᶇ aêᶇ iyom. Ma avômalô lôkthô neba kwêv nêᶇmô maliᶇyaô.

“Wapômbêᶇ havôliᶇ dôᶇm ek ᶇê ebam i, ma doᶇtom hêv anêᶇ wapôm hadêᶇ ᶇê êmô maliᶇyaô.”

Gutpela Sindaun 3:34

6 *Aêᶇ ba nôᶇmô maliᶇyaô êᶇmô yani baᶇ lôklokwaᶇ vibiᶇ ek anêᶇ waklavôᶇ ma tem nêᶇm mólô liᶇ.

7 *Wapômbêᶇ lahiki hathak mólô ba intu nôᶇnêᶇ unim malaiᶇ lôkthô ni êᶇdêᶇ yani.

Uᶇᶇwik vovak lôklokwaᶇ

* 5:2: Jon 21:15-17; Ap 20:28 * 5:3: 2Ko 1:24; Plp 3:17; Tit 2:7

* 5:5: Snd 3:34; Ep 5:21; Jem 4:6 * 5:6: Mat 23:12; Luk 14:11;

Jem 4:10 * 5:7: Mat 6:25-30

8 *Nupuk am loṅ ba nōṅgwêk lêlê. Ôpatu ba lamaniṅ ek môlô ma Sadaṅ atu ba kapôṅôṅô inaṅ avuṅ laion ba habôlêm môlô havenṅ ek esaṅ ba enjaṅ lêvôkê.

9 *Hoyala nena vovaṅ êṅ intu lêk hapôm môlôviyaṅ anêṅ pik êntêk ba intu nobaloṅ unim ôêvhaviṅ loṅ ma uṅgwik vovak lôklokwaṅ esak yani.

10 Ma tem noja vovaṅ bidonṅ oyaṅ. Ma Wapômbêṅ ôpatu ba hêv môlô wapôm ba halam môlô hathak Kilisi ek nôômô anêṅ lôkmaṅgiṅ atu ba tem êmô wak nômbêṅ intu sapêṅ, yani tem epesaṅ môlô esak loṅbô ba nêṅ lôklokwaṅ ma embatho môlô loṅ lôk indum môlô numiṅ majaṅ êtôm landiṅ havalonṅ unyak loṅ.

11 Wapômbêṅ ma lôkmaṅgiṅ hatôm wak nômbêṅ intu êṅ sapêṅ. Avanôṅ.

Abô anêṅ daṅ

12 *Silas, ôpatu ba hêv ya sa bêṅ anôṅ ba yahayê hatôm yenaṅ aiyaṅ hato yenaṅ auk lôkthô halôk kapyra bidonṅ êntêk. Yahanaṅ lôklokwaṅ hadêṅ môlô nena auk nômbêṅ êntêk ma Wapômbêṅ anêṅ wapôm avanôṅ ek yambatho môlô loṅ. Ba intu numiṅ lôklokwaṅ.

13 *Avi atu ba hamô Babilon ma bôk elam yani yôv haviṅ môlô, yani lôk yenaṅ okna Mak êv iniṅ leṅiṅmavi hadêṅ môlô.

14 Nokam am tomtom esak kobom leṅhaviṅ i. Yôhok êmô imbiṅ môlô atu ba ômô haviṅ Kilisi.

* 5:8: 1Te 5:6 * 5:9: Ep 6:11-13; Jem 4:7 * 5:12: Ap 12:2,25;
13:13; 15:22,37-40 * 5:13: Ap 12:2; 2Ti 4:11

Wapômbêŋ Anêŋ Abô Mathen
The New Testament in the Malei-Hote Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Maei-Hote long Niugini
copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc. and The Malê people

Language: Hotê-Malê (Malei-Hote)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: The Malê people

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

c8e90bc3-6cab-57b1-9a48-04f5f30fe59a